

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DECIZIA nr.2974

Dosar nr.10113/2/2009

Ședința publică de la 13 iunie 2012

Președinte:	Carmen Ilie	- judecător
	Emanuel Albu	- judecător
	Iuliana Riciu	- judecător
	Mariana Cucu	- magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței nr.2527 din 30 martie 2011 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Cauza a rămas în pronunțare la data de 10 mai 2012, dezbaterile fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea deciziei succesiv la data de 24 mai 2012, 7 iunie 2012 și 13 iunie 2012.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Soluția instanței de fond

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat, în contradictoriu cu pârâta Gheorghe (Pană) Georgeta Iuliana, să se constate calitatea acesteia de colaborator al Securității.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat, în esență, că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.2 lit.b) din O.U.G. nr.24/2008, informațiile furnizate de pârâta se refereau la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Prin întâmpinare, pârâta a solicitat respingerea acțiunii, arătând că a fost urmărită informativ, existând dosarul CNSAS I 211134, datorită faptului ca era ghid O.N.T. și intra în contact frecvent cu cetățeni străini, pentru că tatăl său era militar, subofițer activ de marină, precum și pentru că prietena sa din copilărie devenise și ea obiectiv pentru Securitate.

Totodată, pârâta a susținut că informațiile le-a furnizat sub presiunea ofițerului de contact și la dicțarea acestuia, iar conținutul materialelor furnizate era superficial, de simplă caracterizare și lipsit de esență.

Pârâta a invocat în cauză și excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.2 lit.b) tezele II și III din O.U.G. nr.24/2008 în raport de dispozițiile art.16 și 21 din Constituția României, iar în baza art.29 din Legea nr.47/1992, prima instanță a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea acestei excepții.

Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, prin Sentința nr.747 din 10 februarie 2010, a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.2 lit.b teza II și III din O.U.G. nr.24/2008 și, în consecință, a dispus sesizarea Curții Constituționale cu soluționarea acestei excepții, a respins excepția inadmisibilității, precum și acțiunea formulată.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut, în esență, următoarele:

În privința excepției inadmisibilității, prima instanță a reținut că aceasta nu este întemeiată, având în vedere că la ședința la care s-a hotărât sesizarea instanței de către Colegiul C.N.S.A.S. au participat 9 membri, faptul că unul dintre aceștia s-ar fi aflat în stare de incompatibilitate nu are nicio relevanță în cauză atâta timp cât nu s-a decis încetarea calității sale.

Totodată, împrejurarea că nu s-a hotărât conform avizului Direcției Juridice nu are relevanță atâta timp cât avizul a existat. Existența acestuia a fost suficientă pentru a se considera admisibilă acțiunea.

Pe fond, prima instanță a reținut că pârâta este deținător al Titlului de Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989 și prin cererea adresată autorității reclamante de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 s-a cerut verificarea pârâtei, conform art.3 lit.z) din O.U.G. nr.24/2008, sub aspectul stabilirii calității de lucrător sau colaborator al Securității.

Urmare acestor verificări, autoritatea publică reclamantă a întocmit nota de constatare nr.S/DI/I/3269 din 05.11.2008, în conținutul căreia s-a reținut că pârâta a fost recrutată de către Inspectoratul Județean de Securitate Constanța, pentru supravegherea informativă a unor cetățeni români semnalati cu relații în rândul cetățenilor străini, precum și a unor cetățeni străini din anturajul său, semnând un Angajament cu numele real, la data de 28.06.1989, luând numele conspirativ de „Ana Ahmatova”.

Totodată, s-a reținut că anterior recrutării, pârâta a fost urmărită pentru relații cu cetățeni străini, însă acest aspect nu conduce la exonerarea acesteia privind reținerea calității sale de colaborator al Securității.

În speță, prima instanță a reținut că nu sunt îndeplinite condițiile art.2 lit. b), pentru ca pârâta să fie considerată colaborator al fostei Securități.

Astfel, din actele dosarului, rezultă că pârâta a fost urmărită de organele de Securitate și chiar i s-a luat o declarație la data de 3.08.1988, pentru că s-a întâlnit împreună cu prietena sa cu un cetățean american, fiind atenționată să nu mai aibă legături cu cetățeni străini și faptul că urmărirea acesteia s-a făcut

pe linie de „contraspionaj SUA”, contraspionaj ce evidenția „intensificarea activității ostile desfășurate de serviciile de informații împotriva țării”.

Așadar, activitatea desfășurată de organele de Securitate în legătură cu pârâta nu era legată în niciun mod de politica regimului comunist prin care se urmărea identificarea activităților și atitudinilor potrivnice regimului și nici activitatea ce o privește pe prietena acesteia nu a urmărit acest aspect.

În plus, chiar din declarația dată de persoana în cauză reiese că informațiile despre aceasta erau furnizate de către pârâtă cu acordul acesteia și în urma consultării celor două prietene asupra aspectelor ce urmau a fi relevante organelor de Securitate.

Totodată, rezultă că urmărirea pârâtei a fost declanșată și pentru faptul ca tatăl acesteia era militar activ, iar cetățeanul străin, cel din pricina căruia a fost declanșată urmărirea pârâtei și a prietenei sale, era fost militar activ în armata americană.

Așadar, din actele dosarului nu reiese că pârâta ar fi furnizat informații despre opiniile politice, religioase sau de altă natură a unor alte persoane și nici activități contrare regimului, pentru ca aceste informații să poată fi considerate că denunțau activități și atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Notele informative sunt mai mult caracterizări ale persoanei la care se referă și nu redau o atitudine ostilă regimului, a persoanei respective sau o activitate interzisă de regim.

Faptul că pârâta a semnat un angajament de colaborator nu poate conduce la concluzia că pârâta a furnizat informații prin care a denunțat activități și atitudini potrivnice regimului comunist.

Concluzionând, judecătorul fondului a reținut că documentele depuse nu probează susținerile reclamantului referitoare la calitatea de colaborator al Securității, lipsind tocmai condiția ca informațiile furnizate să denunțe activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

2. Calea de atac exercitată

Împotriva acestei sentințe, considerând-o netemeinică și nelegală, a declarat recurs Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, invocând ca temei legal dispozițiile art.304 pct.9 și art.304¹ din Codul de procedură civilă și solicitând admiterea recursului, modificarea sentinței și admiterea acțiunii cu reținerea calității de colaborator a pârâtei.

În motivarea căii de atac se aduc, în esență, următoarele critici sentinței recurate:

- Faptul că supravegherea relațiilor dintre cetățenii români și străini era formal catalogată de Securitate ca fiind o activitate de contraspionaj nu trebuie să inducă în eroare, întrucât este cunoscută intenția oricărui regim totalitar de a da o aparență de legalitate și normalitate chiar și activităților de poliție politică;

- Regimul comunist sancționa în general relațiile cu străini, indiferent de natura informațiilor, astfel că, prin furnizarea notei din 2.12.1989 încălcarea dreptului la viața privată este certă și nu doar potențială, demonstrarea vizării încălcării unui drept fiind de prisos.

Aceasta cu atât mai mult cu cât într-o societate democratică nu este de conceput limitarea relațiilor dintre cetățenii unui stat și cei străini.

- Nu se poate reține că intimata a fost „oarecum forțată” să furnizeze respectivele informații Securității, întrucât nu s-a aflat în niciuna din condițiile prevăzute de art.2 lit.b) teza a II-a din O.U.G. nr.24/2008.

Intimata nu poate justifica prin existența unei presiuni denunțarea persoanelor care aveau relații cu străinii, deși putea trece sub tăcere aceste situații cunoscând din proprie experiență că Securitatea nu tolera astfel de relații.

Nici înțelegerea dintre intimată cu una din prietenele denunțate nu justifică denunțarea celeilalte persoane care avea relații de prietenie în străinătate.

Intimata-pârâtă a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat, combătând criticile recurentului și susținând că sentința recurată este legală și temeinică.

În esență, se menționează că nu s-a dovedit îndeplinirea condițiilor legale pentru a se constata calitatea sa de colaborator al Securității întrucât informațiile furnizate nu se referă la atitudini potrivnice regimului comunist și nu au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților omului.

La dosarul cauzei a fost înaintată și Decizia nr.1517 din 15.11.2011 a Curții Constituționale prin care a fost respinsă ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată în cauză.

3. Soluția instanței de recurs

Înalta Curte, analizând recursul în raport de criticile formulate, de înscrisurile care se află la dosarul cauzei, de dispozițiile legale incidente, apreciază că acesta este fondat pentru considerentele ce urmează a fi expuse.

După cum se constată, recursul vizează doar soluția pe fondul cauzei referitoare la respingerea acțiunii în constatarea calității reclamantei de colaborator al Securității.

Recursul se impune a fi admis, casarea sentinței recurate, admiterea acțiunii în sensul constatării calității pârâtei de colaborator al Securității.

Potrivit art.2 lit.b) teza I din O.U.G. nr.24/2008, în sensul acestei ordonanțe, sintagma *colaborator al Securității* desemnează „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

În cauză sunt îndeplinite cumulativ condițiile impuse de art.2 lit.b) din O.U.G. nr.24/2008, pentru a se constata calitatea părătei de colaborator al Securității, după cum urmează:

- *Persoana să fi furnizat informații indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității.*

Condiția este îndeplinită întrucât nu este infirmată sau contestată furnizarea de note informative organelor Securității semnate de pârâtă cu numele conspirativ.

Intimata-pârâtă nu s-a aflat în niciuna din situațiile prevăzute de art.2 lit.b) teza a II-a din O.U.G. nr.24/2008, în sensul furnizării informațiilor în anchetă și în legătură cu ancheta.

Împrejurarea că și aceasta a fost urmărită de organele Securității nu exclude îndeplinirea acestei condiții sau stabilirea calității de colaborator al Securității.

- *Prin informațiile furnizate să fi fost denunțate activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.*

Necontestat este faptul că intimata-pârâtă a fost atenționată de către organele de Securitate să nu mai aibă legături cu cetățeni străini.

Astfel, rezultă că relațiile dintre cetățenii români și cei străini, în afara cadrului permis de rigorile regimului statului totalitar nu erau tolerate.

Încadrarea informațiilor furnizate legate de aceste relații în categoria informațiilor utile pentru Securitate prezumă natura lor de a fi dintre acelea prin care s-au denunțat activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Această apreciere a organelor de securitate este suficientă pentru încadrarea informațiilor furnizate de intimata-pârâtă în categoria celor prevăzute de art.2 lit.b) din O.U.G. nr.24/2008.

Angajamentul și activitatea desfășurată în baza acestuia a fost pe linia ce interesa activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și nu legate de activitatea Securității pe linie de contraspionaj cum eronat a reținut instanța de fond, întrucât nu a fost dovedită situația prevăzută de art.8 pct.2, art.10 pct.2, art.11 pct.2 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, cele reținute de prima instanță conduc la concluzia că s-a făcut aplicarea greșită a dispozițiilor art.2 lit.b) din O.U.G. nr.24/2008 referitoare la îndeplinirea acestei condiții care, pentru argumentele prezentate anterior, se apreciază că este îndeplinită.

- *Informațiile să fi vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.*

Această condiție este îndeplinită în situația în care informațiile au fost apte să ducă la îngrădirea libertăților și drepturilor fundamentale ale omului, nefiind obligatoriu ca ele să fi și produs îngrădirea drepturilor prevăzute în art.2 lit.b) din O.U.G. nr.24/2008.

Nu prezintă relevanță din perspectiva dispozițiilor legale menționate faptul că pârâta a furnizat informații despre relațiile unor persoane cu cetățenii străini cu informarea/ acordul dintre pârâta și una dintre prietenele denunțate.

De altfel, furnizarea acestor informații nu a fost contestată.

De asemenea, în contextul în care pârâta fusese atenționată pentru relațiile cu străinii, aceasta trebuia să fie conștientă că era evident că informațiile furnizate în acest sens cu privire la alte persoane, erau apte să ducă la îngrădirea unor drepturi, respectiv cel la viața privată.

Mai mult, art.2 lit.b) din O.U.G. nr.24/2008 nu cere o pluralitate de informații și nici ca împotriva persoanelor denunțate să fi fost luate măsuri de orice natură.

În consecință, față de cele reținute, este incident motivul de recurs prevăzut de art.304 pct.9 Cod procedura civilă, astfel că în temeiul art.312 alin.1 teza I din Codul de procedură civilă, art.20 din Legea nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare, Înalta Curte va admite recursul, va casa sentința recurată și va admite acțiunea, cu constatarea calității de colaborator al Securității în ceea ce o privește pe pârâta.

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA a VIII-a contencios administrativ și fiscal

Prezenta copie fiind conform cu originalul alăturat în dosarul acestei instanțe Nr. 10113/2/2009

DECIDE:

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței nr.2527 din 30 martie 2011 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Casează sentința atacată și admite acțiunea.

Constată calitatea de colaborator al Securității în ceea ce o privește pe pârâta Gheorghe Pană Georgeta Iuliana.

Irevocabila.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 13 iunie 2012.

JUDECATOR,

C.Hic

JUDECATOR,

Em.Albu

JUDECATOR,

I.Riciu

MAGISTRAT ASISTENT,

M.Cucu

Se anulează originalul de la instanța nr.	În data de	la
GRIPIER ȘEF / Gm...		

Irevocabila.